N°. 239. 1856.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 8 OCTOBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 4 October jl., n°. 42, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, den eersten klerk bij het Departement van Binnenlandsche Zaken *A. C. Kips* te bevorderen tot adjunct-commies bij genoemd departement.

Bij besluit van 4 October jl., n°. 43, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan *P. Vemer*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeenten Wychen en Balgoy.

Bij besluit van 4 October jl., n°. 44, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van *D. van Egmond*, burgemeester van Wormer, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van 29 September jl. melden, dat ten gevolge van een per telegraaph uit Londen ontvangen bevel wederom een Engelsch eskader, bestaande uit drie stoom-oorlogsschepen en zes kanonneerbooten, uit den Bosporus naar de Zwarte Zee gestevend was; en men verzekerde dat eenige Fransche oorlogsschepen zich eerstdaags bij dat eskader zouden voegen. De opperbevelhebber der Britsche zeemagt in het Oosten, de admiraal Lyons, bevond zich nog te Konstantinopel.

Een per telegraaph ontvangen berigt uit Weenen van gisteren (Maandag) zegt, dat eenige Oostenrijksche oorlogsschepen eerstdaags zouden deel nemen aan eene nieuwe demonstratie in de Zwarte Zee, waartoe de Westersche mogendheden besloten hadden, met het doel om aan Rusland te toonen dat zij niet gezind zijn om de bedoelingen van het Parijsche vredesverdrag te laten verijdelen.

— Een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Konstantinopel van 25 September jl. zegt: » De vraag van den dag is de aangelegenheid der Donau-vorstendommen. Er is, naar het schijnt, eene verandering gekomen in het gevoelen dienaangaande van verscheiden groote mogendheden, die thans niet zeer gunstig voor de vereeniging van Moldavie en Wallachye gestemd zijn. Te Bucharest worden woningen gereed gemaakt tot huisvesting van de leden der Europesche commissie voor de reorganisatie van het bestuur der Vorstendommen; maar wanneer zij zich daarheen zullen kunnen begeven, laat zich nog niet vooruitzien. Waarschijnlijk zullen zij wachten tot dat die landen door de Oostenrijksche troepen ontruimd zijn.

» De commissie voor de vaststelling der grensscheiding tusschen het Turksche en het Russische grondgebied in Bessarabie zet hare werkzaamheden voort; zij heeft de afbakening aan den kant van Burna-Sola volbragt, en is daarmede thans meer noordwaarts bezig. Evenwel zal het nog geruimen tijd aanhouden, voor dat zij haren arbeid geëindigd heeft.

» Hier, te Konstantinopel, worden door de overheid aanstalten voor eene telling der geheele bevolking gemaakt."

— Te Jassy verscheen sedert eenigen tijd een Fransch weekblad *l'Étoile du Danube*, hetwelk inzonderheid aan de zaak van de vereeniging der Donau-vorstendommen gewijd was en daarvoor met kracht en nadruk pleitte. De uitgave van dit blad is thans gestaakt, om reden, gelijk de redactie opgeeft, dat de liberale drukperswet, waaronder het in de maand Mei jl. opgerigt werd, door een bevel der Porte ingetrokken en de censuur in Moldavie weder ingevoerd is.

Een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Jassy zegt, dat de Porte wèl gedaan heeft met het beperken eener vrijheid, die door de dagbladen van Moldavie maar al te dikwerf misbruikt werd om personen aan te vallen.

— Sedert het herstel des vredes heeft de Porte van in- en buitenlandsche kapitalisten verscheiden aanbiedingen tot het oprigten van handelsbanken ontvangen. Overtuigd van het belangrijke dier voorstellen, wier verwezenlijking tevens zou kunnen dienstbaar gemaakt worden om den zoo slechten staat van de rijks-finantien en van het circulatie-middel in Turkije te verbeteren, heeft de Porte eene staatscommissie voor het onderzoek daarvan benoemd, met last om, in geval zij geen van de afhangige plannen aannemelijk mogt bevinden, zelve een nieuw plan te ontwerpen. Doch een brief uit Konstantinopel van 25 September jl., bij de *Indépendance Belge* ontvangen, meldt dat die commissie hare eerste zitting nog niet gehouden had, terwijl de staat der Europesche geldmarkt meer en meer ongunstig wordt voor het vooruitzigt om de ontwikkeling van de Levant met hulp van Europesche kapitalen te bevorderen.

— Volgens een berigt uit Konstantinopel van 29 September jl. zou door de Porte thans reeds definitive concessie tot het aanleggen eener spoorweglinie tusschen de Middellandsche Zee en de Perzische Golf verleend zijn aan de Engelsche maatschappij, welke voor die groote maar bezwaarvolle onderneming gevormd wordt.

ITALIE.

Een hoofdartikel van de Londensche *Morning Post* van den 4den dezer betrekkelijk de Napelsche aangelegenheid baart opzien; de daarin voorkomende buitensporigheden trekken de aandacht omdat zij gevonden worden in een blad, hetwelk algemeen als een orgaan van een der bewindslieden aangemerkt wordt.

» Er zijn vele redenen (zegt de *Post*) voor de innige en hartelijke betrekking tusschen Engeland en Frankrijk; maar al bestonden daarvoor geene andere, dan zou de gesteldheid der aangelegenheden van het koningrijk Napels alleen reeds genoegzaam zijn om hunne onderlinge zamenwerking volstrekt noodig te maken; en de Koning van Napels zou van zijnen vriend en beschermer, den Keizer aller Russen, kunnen vernemen, wat de zamenwerking van Engeland en Frankrijk vermag.

» De waarheid is, dat de Napelsche aangelegenheid thans den aard aanneemt van een den Koning persoonlijk betreffend vraagstuk. Hij heeft gruwelen op gruwelen gestapeld, en de zaken tot zulk een uiterste gebragt, dat het hem niet meer mogelijk is terug te treden; maar het is niet behoorlijk, dat hij, te gronde gaande, de natie medeslepe. Hij zie rond, en lette op de handelwijze van andere monarchen, wier regeringsstelsel onbestaanbaar met het welzijn hunner onderdanen geworden was. Hij sla het oog op Oostenrijk, Beijeren en Sardinie; en hij zal zien, hoe de souvereinen dier landen met eere van hunnen troon gestegen zijn, toen de tijd jeugdiger bloed vereischte en regenten die niet met begane feilen bezwaard waren. Weldra zal hij een eskader van Fransche en Engelsche schepen in de Golf van Napels zien; zij komen er als bemiddelaren en niet als vijanden; in het gezigt van hunne kanonnen kan hij met waardigheid en in volle veiligheid eenen stap doen, waardoor zijn rijk nog voor zijne dynastie behouden blijft. Zoo er ook nog maar de geringste schemering van gezond verstand of van welgezindheid bij hem overig is, zoo hij niet door zijnen beschermengel onherroepelijk is verlaten, dan begeve hij zich, terwijl hij nog Koning is, aan boord van eene dier drijvende citadellen, en blijve er."

— Volgens een per telegraaph ontvangen berigt uit Weenen, wordt in dagbladen van Genua melding gemaakt van onlusten die aan de grenzen van Piemont zouden voorgevallen zijn; er waren dien ten gevolge troepen naar Spezzia gezonden, daar de overheden in de oostelijke provincien des lands versterking der haar te dienste staande krijgsmagt noodig achtten.

FRANKRIJK.

Door het bestuur der Bank van Frankrijk is, als een middel om de uitputting van haren voorraad specie tegen te houden, gisteren de bepaling vastgesteld dat bij hare kantoren vooreerst geene wisselbrieven ter discontering aangenomen zullen worden, die eerst over zestig dagen of later vervallen.

ENGELAND.

Bij de Bank van Engeland is het minimum van het disconto, hetwelk jl. Woensdag op vijf per cent was gesteld, wederom verhoogd en op zes per cent gebragt, zullende lang loopende wissels tegen zeven per cent gedisconteerd worden.

— Een te Londen gevestigd genootschap ter bevordering der belangen van het Protestantismus, het Protestantsche Verbond, heeft zich tot den Britschen minister van buitenlandsche zaken gewend met eene memorie betrekkelijk de zaak van een Spaanschen edelman van de Protestantsche godsdienst, Don Anglos Herreros de Mora, die den 27sten Augustus jl. te Madrid in hechtenis genomen en vervolgens aan de vierschaar voor geloofszaken overgeleverd is, om behandeld te worden overeenkomstig Spanje's aloude wet ter bestraffing van ketters.

RUSLAND.

Dezer dagen is gemeld, dat in Rusland met krachtige begunstiging van het gouvernement eene maatschappij opgerigt is om de voornaamste handelsplaatsen van zuidelijk Rusland door regelmatige stoombootdiensten onderling en met de havens van de Middellandsche Zee in verbinding te brengen. Deze onderneming, welker nut voor de ontwikkeling van Ruslands welvaart en voor het algemeen handelsverkeer door niemand wordt ontkend, schijnt in Engeland met argwaan en naijver beschouwd te worden. Zoo zegt de Londensche *Times:*

» Berigten uit St. Petersburg behelzen nadere opgaven omtrent de subsidien, die dezer dagen door het Russische gouvernement verleend zijn voor de oprigting van stoomboot-maatschappijen op de Zwarte Zee en elders. Zij bereiken een gezamenlijk bedrag van tusschen 400,000 en 500,000 L. st. in het jaar, zijnde aan de dienst op Alexandrie alleen een subsidie van 50,000 L. st. toegekend, benevens andere voordeelen en voorregten.

» Het voor deze onderneming bestemde kapitaal bedraagt te zamen twee millioen L. st.; de aandeelen daarin zijn alle terstond geplaatst en doen thans tien per cent premie.

» Eene van de voorwaarden der concessie is, dat alle voor de nieuwe stoombootdiensten te bezigen vaartuigen zoo gebouwd moeten worden, dat zij » des noods" geschut kunnen voeren; en de gansche onderneming wordt door menig een beschouwd als een welbedacht middel om, met ontduiking der bepalingen van het Parijsche verdrag, weder eene Russische oorlogsvloot in de Zwarte Zee te scheppen en in stand te houden.

» Hierbij wordt de opmerking gemaakt, dat sommige van de op te

rigten stoombootdiensten voor het regtmatige handelsverkeer weinig of geen nut hebben, en klaarblijkelijk tot andere doeleinden moeten strekken; en algemeen hoort men zeggen, dat Rusland nu bruikbare schepen voor bestemmingen van politieken aard bekomen zal met minder kosten dan indien ze in erkende dienst des gouvernements waren."

SPANJE.

Voor eenige dagen is gemeld, dat het Spaansche gouvernement de bezittingen der Koningin-moeder in Spanje ontheven heeft van het sequester, hetwelk daarop korten tijd na de revolutie van 1854 gelegd was. Een bij het *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Madrid van 30 September deelt omtrent dien stap van het Spaansche gouvernement bijzonderheden mede, waaruit blijkt dat daarover in den ministerraad verschillende gevoelens geuit zijn: eenige van de ministers, en daaronder ook de maarschalk O'Donnell, wilden in den aanhef van het besluit te kennen geven dat de in 1854 tegen de Koningin-moeder genomen maatregelen destijds noodig waren geweest om erger kwaad te verhoeden.

Daartegen verzette zich de minister van binnenlandsche zaken, de heer Rios Rosas. » Al is het waar (zeide hij), dat die maatregelen onder een onweêrstaanbaren drang der tijdsomstandigheden en met goede bedoelingen genomen zijn, op zich zelve zijn het niet te verdedigen handelingen van onregtvaardig en revolutionair geweld. In de verantwoordelijkheid daarvoor willen wij niet deelen. Wij zijn hier om de misstappen en dwalingen onzer ambtsvoorgangers, zoo veel doenlijk, weder goed te maken; dus moeten wij het onderscheid tusschen hunne en onze beginselen niet uitwisschen. Zoo dit bewind op het vorige begon te gelijken, zou er geene reden bestaan, waarom wij ministers zijn, en zouden wij afstand doen van het vertrouwen der natie, die zich rondom den constitutionelen troon geschaard heeft en ons beschouwt als eerlijke koningsgezinden, die aan den troon gehecht zijn en voor de eer en regten der Koningin ijveren."

Daarop is besloten eenen middenweg in te slaan: het sequester is opgeheven, zonder dat het daartoe strekkende besluit de redenen opgeeft of in eenigerlei beschouwing treedt; tot ergernis voor vele koningsgezinden, die zeiden dat door laakbare zwakheid des gouvernements de herstelling van het aan de dynastie aangedane onregt onvolledig was gelaten, terwijl de opheffing van het sequester door de revolutionairen en warme progressisten als een stap van reactionaire strekking uitgekreten werd.

Verder zegt het aangehaalde schrijven: » Bij de zaak van het sequester is iets zonderlings gebeurd: de Engelsche zaakgelastigde, vernomen hebbende dat de minister van finantien een voorstel zou doen om aan de Koningin-moeder de vrije beschikking over hare bezittingen in Spanje terug te geven, heeft gemeend dienaangaande ophelderingen van den minister van buitenlandsche zaken te moeten vragen.

» Men verzekert dat de Engelsche diplomaat heeft willen weten, of de opheffing van het sequester niet een middel zou zijn om den weg te banen voor de terugkomst der Koningin-moeder te Madrid, daarbij voegende dat de terugkomst dier vorstin door geheel Europa zou beschouwd worden als de terugkeer tot eene staatkunde, die voor Spanje zeer wrange vruchten gedragen en aan Europa stof tot regtmatige klagten gegeven had. In zijn antwoord daarop moet de minister, naar gezegd wordt, met kracht opgekomen zijn tegen het regt van tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden, hetwelk de vertegenwoordiger van Engeland zich wilde aanmatigen. De stap van den tijdelijken plaatsvervanger van lord Howden heeft eene gansch andere dan de bedoelde uitwerking gehad."

Eindelijk zegt de correspondent van het *Journal des Débats*, dat er bij de toepassing der wet tot vrijmaking der in de doode hand zijnde goederen grove en voor de schatkist schadelijke misbruiken ontdekt zijn, en dat eene herziening harer bepalingen bij den minister van finantien in overweging is, strekkende om den maatregel der desamortisatie van het revolutionaire karakter te ontdoen, om de inrigtingen voor onderwijs en de liefdadige gestichten in het genot hunner goederen te laten en om aan de koopers der nog te veilen goederen andere en voor den Staat voordeeliger voorwaarden op te leggen.

— Te Madrid werd, volgens een van daar bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven van 1 October, verzekerd dat de Koningin-moeder den aanstaanden winter te Rome zou doorbrengen en althans vooreerst niet te Madrid terug komen wilde.

— De *Epoca*, een ministerieel dagblad van Madrid, zegt in zijn nommer van 30 September, dat men eerstdaags een koninklijk besluit verwacht, waarbij de belasting op de levensmiddelen, die na de revolutie van 1854 tot groot nadeel voor de Spaansche schatkist afgeschaft is, weder ingevoerd wordt, doch met groote wijzigingen en verbeteringen.

— Omtrent het tijdstip van de zamenroeping eener nieuwe Cortesvergadering was te Madrid den 1sten dezer nog niets stelligs bekend; maar men verwachtte dat de verkiezing harer leden althans niet vóór het begin van het volgende jaar zou plaats hebben.

BELGIE.

Den 6den dezer heeft te Brussel de plegtige heropening van de lessen der vrije Brusselsche universiteit plaats gehad. De hevige aanvallen, waaraan die instelling te gelijk met de lands-hoogescholen onlangs van de zijde der Belgische geestelijkheid heeft blootgestaan, hadden de openbare aandacht bijzonder op die plegtigheid gevestigd, waarbij de burgemeester der stad, de heer de Brouckere, voorzat; en eene groote schare was zamengevloeid om haar bij te wonen, verwachtende dat die aanvallen in de openingsrede niet onbeantwoord zouden blijven. In die verwachting had men zich niet bedrogen. De heer Verhaegen, inspecteur-administrateur der universiteit, heeft eene zeer lange rede uitgesproken, waarin hij met buitengewone warmte de verdediging der universiteit gevoerd en aan de geestelijkheid geene tegenbeschuldigingen bespaard heeft. Na kortelijk over de lotgevallen der instelling gedurende het verloopen jaar te hebben gesproken, zeide hij hoofdzakelijk:

Hier wenschte ik dat mijne taak geëindigd ware. Maar een andere pligt rust op mij. De booze geest der onverdraagzaamheid en der afgunst is tegen ons opgestaan; met smaad op de lippen en haat in den boezem beschuldigt bij ons van het opzet om, zoo mogelijk, den voortgang der godsdienst te stuiten, voor de jeugd eene bron van onberekenbare rampen te openen, het vergif in de jeugdige harten te storten, onder de vlag van het ongeloof te strijden en het uitvloeisel te zijn van een geheim, in het duister werkend genootschap. Hij verbiedt aan de huisvaders, ons hunne kinderen toe te vertrouwen, stookt verdeeldheid in de huisgezinnen en bedreigt de rust des lands.

Nu zes en twintig jaren geleden meenden wij de onverdraagzaamheid bevredigd te hebben. Destijds drukte de Roomsche geestelijkheid ons broederlijk de hand, en zeide met ons: geene verdeeldheid meer! het geweten, de drukpers en het onderwijs zullen vrij zijn! Wat waren toen die betuigingen van vertrouwen en van vrijheidszin? Het waren de waarborgen eener wederkeerige verdraagzaamheid, de belofte van een heilzamen en loyalen wedstrijd tusschen de mannen der wetenschap en de mannen des geloofs; eene onbewimpelde erkenning der stelling, dat alleen vrijheid van handelen en van denken iets groots kan voortbrengen, en dat licht het eenige noodige behoedmiddel tegen buitensporigheid is. —

Toen de Katholijke geestelijkheid ons die betuigingen van vrede en eensgezindheid deed, schonk het geheele land haar zijnen bijval, en weldra hechtte de constitutie van 1831 het zegel van den nationalen wil aan de verheven beginselen welke de geestelijkheid, met ons vereenigd, verkondigd had, en aan het verbond, hetwelk het door ons gemeenschappelijk tot stand gebragte werk krachtig en duurzaam moest maken. Een ieder vleide zich met eene toekomst, waarin de godsdienst en de wetenschap te zamen aan het geluk der menschheid zouden arbeiden.

Bedriegelijke hoop! Er was naauwlijks een jaar vervlogen, of het hoofd van het Katholicismus, een vreemdeling, onbekend met ons land, onze zeden en onze beschaving, wierp zich als politiek censor op, en zond den altoos betreurenswaardigen encyclischen brief van 1832 tegen de Belgische constitutie in de wereld, die de geestelijkheid veroordeelde om het gebouw, dat zij met ons had opgetrokken, weder af te breken.

De geestelijkheid, zoo trotsch en zoo gelukkig van aan de onverdraagzaamheid van het vorige bewind ontsnapt te zijn, had slechts de keus tusschen de politieke wet van haar land en de politieke wet van Rome. De keus der bisschoppen kon niet twijfelachtig wezen; zij hielden op Belgen te zijn, en hadden van toen af geen ander doel dan in ons midden de onbegrijpelijke hersenschim eener reactie te verwezenlijken, die, zoo zij slaagde, ons het zoo benijdenswaardige geluk van den Kerkelijken Staat zou verschaffen.

Om *denkbeelden* te onderdrukken ruimde men voorheen de *denkenden* zelven uit den weg, en de geschiedenis leert hoe ijverig Innocentius III, Philips II en Karel IX in dat schrikkelijke maar vrome werk waren; thans hebben de wijsbegeerte en het door haar in spijt van Pausen en Koningen voorgelichte geweten der menschen die misdadige middelen in onbruik gebragt, en de reactie heeft slechts twee bondgenooten meer, den tijd die maait, en het onderwijs dat zaait.

De tijd heeft reeds menig sieraad van de Belgische vrijzinnigheid weggemaaid. Het onderwijs heeft reeds veel gezaaid en vele vijanden aan de zaak der vrijheid en der verlichting berokkend. Het is vooral dezen bondgenoot, dien de bisschoppen te hulp geroepen hebben; en hij heeft hun maar al te goed gediend.

Naauwlijks was de algemeene verbazing over den encyclischen brief van 1832 bedaard, of al de bisschoppen des lands verstonden zich met elkander, om eerst te Mechelen en vervolgens te Leuven eene groote hoogeschool te stichten, waaraan dadelijk de naam van Katholijke hoogeschool gegeven werd. Zij maakten gebruik van een regt, hetwelk de constitutie hun waarborgde. Op die school konden zij leeraren, dat de vrijheid van geweten en van godsdienst een valsche en ongerijmde regel is (gelijk de encyclische brief verkondigd had); dat de vrijheid der drukpers iets noodlottigs en vreesselijks, de vrijheid van vereeniging eene bron van droefenis voor den Heiligen Stoel is: dat was hun regt. Zij konden er naar welgevallen de geschiedenis vervalschen en de gedachtenis van Philips II en Alba weder in eere brengen; zij konden het onderwijs in de geneeskunde en verdere wetenschappen naar goedvinden verminken; zij konden in alles het geloof boven het onderzoek, de openbaring boven de wetenschappelijke waarheid stellen: — in dat alles oefenden zij een regt uit.

Maar ook wij hadden ons regt; en de liberaalgezinden, te regt verontrust over de toekomst welke het land bij zoodanig onderwijs te gemoet ging, stichtten de vrije universiteit te Brussel. Zij deden dit, niet om het geloof onzer vaderen en de leer der Katholijke Kerk aan te randen, maar om te beletten dat de wetenschap, de vrijheid en de beschaving verstikt wierden onder de pogingen van een reactionnair onderwijs, hetwelk de pauselijke brieven boven de constitutie en de Kerk boven den Staat wil stellen. —

Na vervolgens de wetenschappelijke rigting van het onderwijs aan de Brusselsche hoogeschool zeer in het breede ontvouwd en verdedigd te hebben, ging hij aldus voort:

» Indien wij aan de bisschoppen het regt toekennen om hun onderwijs in te rigten zoo als zij goedvinden, en om op het onze naar welgevallen aanmerkingen te maken, dan moeten wij hun toch het regt betwisten, om de grondwet des lands aan te randen en hunne Kerk boven den Staat te plaatsen.

» Het is der Kerk niet meer genoeg, dat zij vrijelijk de godsdienst kan onderwijzen, dat zij hare eeredienst zonder eenigen hinderpaal met de gelden van den Staat zelven kan regelen, dat zij gestichten van onderwijs en weldadigheid kan stichten en daarmede als mededingster van de wereldlijke magt kan optreden, — zij wil ook op het gebied van anderen inbreuk maken; zij censureert de instellingen die naast de hare staan; zij werpt zich als in oude tijden op als opperste scheidsregter van wat goed en slecht is, met verguizing van de bevoegdheid die aan de regering is opgedragen. De reden daarvan is, dat de Roomsche Kerk niet enkel eene godsdienst is, maar eene politieke partij, eene partij die zich het omverwerpen van den Staat ten doel stelt en die in het theokratische absolutismus van Rome het ideaal der menschelijke maatschappij ziet. Zij vordert de vrijheid als een regt voor allen, wanneer zij zelve onderdrukt wordt; maar naauwlijks geniet zij de vrijheid, of zij verlangt die als een uitsluitend voorregt voor zich zelve. Of verkondigen hare woordvoerders niet openlijk, dat er geen onschendbaar en onveranderlijk natuurlijk regt bestaat; dat de openbare vrijheden slechts de gewrochten der omstandigheden zijn, en dat de Belgische constitutie, die voor vijf en twintig jaren misschien goed was, niet meer verbindend is voor hen die ze gemaakt hebben, omdat dezen onder den drang der omstandigheden handelden. En toont de taal van de organen der geestelijkheid in alle landen niet duidelijk, dat het politieke Katholicismus en de nieuwere beschaving zich in tegenovergestelde rigting ontwikkelen, en met elkander onbestaanbaar zijn?

» De politieke geloofsbelijdenis, die het pausdom in 1832 aflegde, is door geene opvolgende acte vernietigd; zij is uitgegaan van een gezag dat als onfeilbaar wordt beschouwd; zij is door de Belgische geestelijk-

heid aangenomen, gelijk uit de herderlijke brieven der bisschoppen van Gent en van Brugge blijkt. Wij moeten haar dus beschouwen als onveranderlijk vast staande, als verbindend voor de geloovigen, ten minste in België. Is dit zoo, moet men dan niet erkennen dat onze instellingen in gevaar zijn? Wie ziet niet in, dat de Belgische bisschoppen en hunne geestelijkheid een verbond tegen onze staatswet gesloten hebben, dat zij onze inwendige rust en onze onafhankelijkheid naar buiten bedreigen? Want waar de ultramontaan kiezen moet tusschen den eerbied voor het kerkelijk gezag en den eerbied voor het wereldlijk gezag, is het niet twijfelachtig dat hij de constitutie aan zijn geloof zal opofferen....

„Gij ziet, van welken kant het gevaar dreigt; gij kent de redenen der heerschende gisting; gij zijt getuigen van de aanvallen der bisschoppen op eene constitutionele instelling en op de beginselen zelve van ons staatsregt. Maar de bron van het kwaad wijst u ook het geneesmiddel aan. Het is gelegen in de publieke opinie, de behoedster onzer vrijheden; en het bolwerk der publieke opinie is de vrije universiteit van Brussel. Indien deze kwam te vallen, zou eene geringe politieke verandering de bisschoppen tot meesters van 's lands hoogescholen maken en hun het volkomen monopolie van het hooger onderwijs verzekeren. Zoo lang wij bestaan, is het monopolie onmogelijk omdat ons bestaan van de wisselingen der politiek onafhankelijk is. Wij zullen dus, gelijk tot hiertoe, ook in het vervolg, aan de bisschoppen de waarheid van hunne kerk laten benevens de vrijheid om die te verdedigen gelijk zij goedvinden; maar wij zullen nooit dulden dat het kerkelijk leerstelsel het gebied der algemeene wetenschap, overheersche; wij zullen nooit dulden dat het op de grondwetten des lands en op de vrijheden, die zij waarborgen, inbreuk make. Wij herhalen dat het vrije onderzoek, dat eene loyale, van alle geestelijk of wereldlijk gezag onafhankelijke discussie, niet slechts een regt, maar een pligt is van de leeraren *aan al de hoogescholen*, met uitzondering van die der bisschoppen, welke de wetenschap aan het kerkelijk leerstelsel onderwerpt; en wij zijn zeker dat de publieke opinie ons ondersteunen zal."

Ten slotte waarschuwde de heer Verhaegen de studerende jongelingschap om op hare hoede te zijn tegen twee in deze oogenblikken gevaarlijke vijanden: de inblazingen van anderen en hare eigene opgewondenheid: hij vermaande haar om met kalmte hare studien voort te zetten en een voorbeeld van onberispelijk gedrag te geven, gedachtig dat de vaan der universiteit is die der vrijheid van de wetenschap en der orde.

De rede van den heer Verhaegen werd herhaaldelijk levendig toegejuicht en moet een diepen indruk gemaakt hebben. Bezadigde lieden betreurden intusschen dat hij hier en daar eenen toon aansloeg, minder geschikt om zijne tegenpartij te overtuigen en te ontwapenen, dan om verbittering bij haar op te wekken.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 21 (supplementblad) van het Bijblad, II, redevoeringen inhoudende uitgesproken in de zitting der Tweede Kamer van den 3den dezer;

2°. vel 11 der *Bijlagen* van het genoemde Bijblad, behelzende de Memorie van Toelichting van het ontwerp van wet tot vaststelling der middelen tot dekking der staatsuitgaven voor 1857; alsmede vel 23 dierzelfde *Bijlagen*, inhoudende: *a.* de verslagen der commissien tot onderzoek der van regeringswege ontvangen inlichtingen omtrent de adressen van P. Manden, betrekkelijk de kerkelijke pensioenen, en van A. J. Geluk, wegens zijne inlijving bij de nationale militie; en *b.* een gedeelte van het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp betreffende de vijfjarige verjaring der coupons nationale werkelijke schuld.

Rhijnhoogte te Keulen 6 October: 9 vt. 9 dm. (9 vt. 5 1/2 dm. Rhl.)

Op officieel aanzoek wordt het volgende geplaatst:

GEDENKTEEKEN VOOR DEN HERTOG VAN WELLINGTON.

LONDEN, 6 *September* 1856.

De Commissarissen voor Harer Majesteits Openbare Werken en Gebouwen maken bekend, dat Hr. Ms. Gouvernement voornemens is, in de Hoofdkerk van St. Paul te Londen, een Monument ter gedachtenis van den overleden Hertog van Wellington op te rigten, en dat ontwerpen daarvoor zullen worden aangenomen van kunstenaars uit alle landen.

Zij, die wenschen mede te dingen, moeten modellen inzenden ter grootte van het één vierde van het op te rigten monument, hetwelk aan de basis geen grooteren omvang zal mogen hebben dan van 13 voet op 9 voet.

Ieder in te zenden model moet van een motto voorzien wezen, en een couvert, met hetzelfde motto aan de buitenzijde, en hetwelk den naam van den mededingende bevat, gezonden worden aan het adres:

to the First Commissioner of Her Majesty's Works and Public Buildings, Whitehall, London.

Elk mededingende zal de juiste som moeten opgeven, waarvoor hij, des gevorderd, zal aannemen het gedenkteeken uit te voeren; welke som, met inbegrip van alle onkosten, de £ 20,000 niet zal mogen te boven gaan.

Het gedenkteeken zal van marmer, steen, brons of graniet, of wel van onderscheidene dezer bouwstoffen vereenigd, vervaardigd moeten worden; doch indien een mededingende verlangen mogt eenige andere bouwstof dan Carrarisch marmer te bezigen, zal aan die gedeelten van het model, voor welke eenige andere bouwstof gebezigd zou worden, de kleur van zoodanige andere bouwstof moeten worden gegeven.

De modellen van kunstenaars, die binnen het Vereenigd Koningrijk wonen, moeten te Londen op of vóór den 1sten Junij 1857 worden bezorgd; die van in vreemde landen woonachtige kunstenaars op of vóór den 25sten Junij 1857. Zij moeten aan den eersten commissaris geadresseerd en vrachtvrij bezorgd worden in Westminster Hall, of op zoodanige nader te bepalen en behoorlijk bekend te maken openbare plaats, waar het voornemen bestaat ze in Julij 1857 ten toon te stellen. De commissarissen zullen voor geene schade of ongelukken, die aan de modellen mogten worden toegebragt, aansprakelijk zijn.

De volgende prijzen zullen worden toegekend aan de *negen* best gekeurde ontwerpen:

aan het	eerste	£	700
» »	tweede		500
» »	derde		300
» »	vierde		200
» »	vijfde		100 ieder.
» »	zesde		
» »	zevende		
» »	achtste		
» »	negende		

Bijaldien evenwel aan den kunstenaar, wien de hoogste prijs wordt toegekend, de uitvoering van zijn ontwerp mogt worden opgedragen, zal hij niet tot de ontvangst van eenigen prijs geregtigd zijn.

De modellen, voor welke prijzen worden toegekend, zullen het eigendom van het Gouvernement blijven.

Op last van Commissarissen,
ALFRED AUSTIN, *Secretaris.*

NB. Nederlandsche kunstenaars, nadere inlichtingen omtrent bovenstaande prijsuitschrijving verlangende, kunnen deswege aanvrage doen bij den Raad van Bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 10den dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 7den October 1856.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 8sten October 1856, zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 6den October 1856.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken

Brengt ter kennis van het publiek, dat bij den Boekhouder en Kassier van de *Nederlandsche Staats-courant*, tegen den prijs van *drie gulden en vijftig cents* (f 3.50) verkrijgbaar is gesteld: De Redevoering van den Minister van Finantien, uitgesproken in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 22sten September jl., bij gelegenheid van het overbrengen der Begrootingswetten voor 1857, mitsgaders die Begrootingswetten, de daarbij behoorende Memorien van Toelichting, uitgewerkte staten en verdere bijlagen.

's Gravenhage, den 6den October 1856.

SIMONS.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 24sten October 1856, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het zesjarig onderhoud der defensive Inundatiesluis in den Zuider Lekdijk aan het Spoel, ingaande met 1 Januarij 1857 en eindigende den 31sten December 1862.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje, en den Ingenieur J. A. A. Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
SIMONS.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 13den October 1856, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

De verbetering der Rijwegen langs het Noorderkanaal.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur in het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht en bij den Adspirant-Ingenieur A. J. Brevet, te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
SIMONS.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens eene bekendmaking van het Ministerie van Marine te *Kopenhagen*, gedagteekend 26 Augustus jl., de in aanbouw zijnde Lichttoren op *Skagen* in den loop dezes jaars tot zoodanige hoogte zal worden opgetrokken, dat hij het thans brandende licht over een hoek van ongeveer een halven graad, in de rigting van het rif, zal bedekken.

's Gravenhage, den 6den October 1856.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op Vrijdag den 10den October 1856, door de respective toeziende Chefs over de Militaire Hospitalen te Amsterdam, Bergen op Zoom, Breda, 's Gravenhage, Maastricht, Nijmegen, Utrecht en Vlissingen, zal worden overgegaan tot de Aanbesteding der Leverantie ten behoeve dier etablissementen, van:

a. Vleesch; } bij het Ned. pond;
b. Wittebrood; }
c. Gort, Rijst, Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Bier-Azijn en Patent-Olie, }
d. Rooden Wijn; } bij de Ned. kan;
e. Bier; }
f. Steenkolen, bij de 1000 Nederlandsche ponden;
g. Turf, bij de 100 stuks;
alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan den 1sten Januarij en eindigende den laatsten December van het jaar 1857;
h. Aardappelen, waarvan de leverantie een aanvang zal nemen den 1sten November van het loopend en eindigen zal den 15den Julij van het volgend jaar; zullende voor dit artikelen moeten worden ingeschreven bij de Nederlandsche mud, met vermelding tevens van het gewigt der maat.

Noodigt mitsdien allen, die daarin gading mogten hebben, naar opgemelde leverantien in te schrijven, met informatie:

1°. dat de Voorwaarden van Aanbesteding, van den 8den der volgende maand ter lezing en de monsters der artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen in de Bureaux van voornoemde Hospitalen, alwaar ook proeven van de gewilde soort en qualiteit van den Wijn en het Bier voorhanden zullen wezen;

2°. dat voor de artikelen, hiervoren onder éene en dezelfde letter aangewezen, bij elkander in een afzonderlijk biljet zal moeten worden ingeschreven, met uitzondering van die onder *f* en *g*, welke ook te zamen in één biljet kunnen worden opgenomen;

3°. dat de biljetten, op zegel geschreven, in de voormelde bureaux bezorgd en gestoken moeten worden in de daarvoor bestemde bus uiterlijk des middags ten 12 ure van den dag der Aanbesteding; en dat voorts omtrent al hetgeen verder bij het inschrijven op de bedoelde Leverantien moet worden in acht genomen, de noodige inlichtingen bij de Directien der Hospitalen kunnen worden verkregen.

's Hage, den 9den September 1856.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt verwittigt alle Genees- en Heelkundigen, Nederlanders van geboorte, bij voorkeur echter gepensioneerde of eervol ontslagen Officieren van Gezondheid der Land- of Zeemagt, of van het Leger in de Indien, die genegen zijn om de genees- en heelkundige dienst bij de Strafgevangenis voor Jeugdige Veroordeelden en bij het Huis van Arrest te Rotterdam te vervullen, dat zij zich bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, vóór den 15den October e. k. aan hem Inspecteur kunnen aanmelden; bij welk verzoekschrift de volgende bewijzen moeten worden overgelegd, als:

1°. eene geboorte-acte;
2°. een bewijs van aan de nationale militie voldaan te hebben;
3°. een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de regering hunner woonplaats;
4°. een bewijs dat zij gezond zijn en nog een sterk ligchaamsgestel hebben, af te geven door een bevoegden geneeskundige;
5°. bewijzen hunner afgelegde examina als Genees- en Heelkundige.

Tot narigt dient, dat aan deze betrekking verbonden is een tractement van *drie honderd gulden* 's jaars, behoudens de doorloopende korting van twee ten honderd ten behoeve van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren, op grond der wet 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), gewijzigd bij die van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

'sGravenhage, den 12den September 1856.

Dr. Snabilié.

BEKENDMAKING.

Het Collegie van Regenten over het Cellulair Huis van Arrest te Gorinchem zal op Dingsdag den 4den November 1856, des namiddags ten half een ure, aldaar in het openbaar Aanbesteden, bij inschrijving en opbod, en onder hoogere goedkeuring:

het Leveren van Benoodigdheden voor het Onderhoud der Gevangenen in voornoemd Huis van Arrest, gedurende het jaar 1857.

De Voorwaarden der aanbesteding zullen, van heden af aan, voor een iegelijk ter lezing liggen bij den Regent-Secretaris van dit Collegie en in het Huis van Arrest aldaar.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
P. L. Begram van Jaarsveld, *Vice-President.*
C. G. Boonzajer, *Secretaris.*

*** De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Gouda zal, onder nadere goedkeuring van Z. Exc. den Minister van Justitie, op Maandag den 20sten October 1856, des middags ten twaalf ure, in de Gevangenis voor veroordeelde Vrouwen aldaar, in het openbaar, bij inschrijving, op gezegelde biljetten, die vóór des middags twaalf ure moeten worden ingeleverd, Aanbesteden:

De Leverantie, gedurende het jaar 1857, van Benoodigdheden voor de Voeding en het Onderhoud der Gevangenen, zoo voor de Huishoudelijke Dienst, als voor den Arbeid en de Cantine, en verdere objecten, als: Aardappelen, Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet, Spek, Reuzel, Beenderen of Schenkelvleesch, Haring, Boter, Gort, Rijst, Gele en Groene Erwten, Groenten, Zout, Peper, Bier-Azijn, Patent- en Raap-Olie, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij, Cichorei, Siroop, Gedroogde Pruimen, Witte en Komijne Kaas, Wijn, Bier, Zoete en Gekarnde Melk, Ligstroo, Steenkolen, Bagger- en Steekturf, Bezems, Boenders, Zand, Kantoor- en Schrijfbehoeften.

De Voorwaarden van deze Aanbesteding zullen, benevens een Staat van de vermoedelijk benoodigde hoeveelheden en de Monsters van eenige der te leveren artikelen, dagelijks, de Zondagen uitgezonderd, des voormiddags van 9 tot 12 ure, in de voornoemde Gevangenis ter lezing en bezigtiging liggen, terwijl inmiddels nadere onderrigting is te bekomen bij den Secretaris der Commissie van Administratie, G. J. ten Brummeler, aan de Turfmarkt, wijk H., n°. 89, te Gouda, en bij den Kommandant in de genoemde Gevangenis.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de Negende trekking der *Vijfde* Klasse van de 230ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 7den October 1856, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 17045 een prijs van 1000 gulden.
» 1367 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

*** De Luitenant-Kolonel en Plaatselijke Kommandant der vesting Breda, als belast met het toezigt over het beheer der Garnizoens-bakkerij, is van meening om, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op Zaturdag den 18den October 1856, des middags ten 12 ure, aan te besteden het leveren van:

4 Last Jarige Rogge, minstens moetende wegen 72 Ned. pond.

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden ter inzage liggen op het Bureau van hem Plaatselijken Kommandant.

Men is gehouden te zorgen, dat, even als op de monsters, de Inschrijvingsbiljetten op den omslag of de buitenzijde met het merk des inschrijvers gekenmerkt zijn.

*** De Majoor, Plaatselijke Kommandant in de Vesting Nijmegen, brengt ter kennis van de gegadigden, dat, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den twee en twintigsten October 1856, des middags ten twaalf ure, te zijnen Burele op de Ridderstraat, wijk C, n°. 338, te Nijmegen, zal worden Aanbesteed de leverantie van:

Twaalf Last Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 pond het Mud; en
Twee en een half Last Inlandsche of Pruissische Rogge, wegende minstens 72 pond het Mud, bestemd voor de Garnizoens-bakkerij aldaar.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van af den 8sten October 1856 tot den dag van Aanbesteding op het Bureau van genoemden Majoor ter lezing liggen. Wordende de gegadigden bij deze uitgenoodigd, om de aan te bieden monsters en den omslag van het inschrijvingsbiljet van hetzelfde merk te voorzien.

Nijmegen, den 8sten October 1856.

De Majoor voornoemd,
Beelaerts van Blokland.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, zamengesteld, ingevolge het voorschrift van art. 11 der wet van den 9den Julij 1842 op het Notaris-ambt, tot het afnemen der examina van al degenen, die zouden verlangen naar het ambt van Notaris te dingen, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vaceren op Donderdag den 6den November 1856, en zoo noodig de daaraanvolgende dagen, in eene der zalen van het gebouw door het Hof geoccupeerd wordende.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in art. 13 van bovenvermelde wet, en verlangt dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij worden geadresseerd aan den Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland.

's Gravenhage, den 1sten October 1856.

De Commissie voornoemd:

De Procureur-Generaal, A. van Galen.

De Raadsheeren, Elout van Soeterwoude. Schmolck.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den onder het voorregt van beschrijving aanvaarden Boedel van wijlen *Eegje de Jong*, en haren voor jaren overleden Man *Cornelis Dekker*, te Holijsloot, worden verzocht daarvan Opgaaf of Betaling te doen uiterlijk den 1sten November 1856, ten Kantore van den Notaris *P. Schilsinger*, te Nieuwendam; en worden de Schuldeischers mits deze tegen 1 December 1856, des voormiddags 10 ure, ten zelfden Kantore Opgeroepen om de Rekening en Verantwoording van dien Boedel aan te hooren, en onmiddellijk daarop hunne voldoening te ontvangen, voor zoo veel het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn, indien er geen verzet zal hebben plaats gehad.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Dingsdag 7 October 1856.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2 1/2	62 1/8	62 5/8	62 5/8
Dito dito 1844.	3	73 7/8	74 1/4	74 1/4
Dito dito 1844.	4	93	93 1/2	93 1/2
O. I. L. 1844.	4	92 3/4	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Handel-maats.	4 1/2	—	—	—
Belgie. Certific. bij *Rothschild.*	2 1/2	50 7/8	51	—
Rusl. Bij *Hope* 1798 en 1816.	5	—	—	—
Dito 1828-1829.	5	102 1/2	—	—
Insch. in Assign.	6	—	—	—
Cert. van dito.	6	—	—	—
Neg. 1831-1833.	5	91	—	—
Hope en C°. 1840	4	—	—	—
Stieglitz.	4	—	—	—
Dito 1854.	5	93 1/4	—	—
Nieuwe Engels.	4 1/2	93	—	—
Polen. Certific.	4	77 5/8	—	—
Aand. Lot. à 500.		153	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe.	1 1/4	23 3/4	23 11/16	23 3/8
Buitenl.	3	41 7/8	—	—
Binnenl. 6/m	3	37 3/4	37 7/8	37 3/4
Cert. Coup.		8 9/16	—	—
Amortisabele.		6 1/2	—	—
Portug. Lond.	3	43 5/8	43 7/8	43 7/8
Oostenr. Metall. 1816-1852	5	73	73 1/2	73 1/2
Dito 1849-1854.	5	83	83 3/8	83 3/8
Dito Zilv. Nation.	5	74 5/8	75	75
Dito 1847-1852.	2 1/2	37 3/4	38 1/4	[illegible]
Pruiss. Lot. 1854	3 1/2	—	—	—
Braz. Lond. 1824	5	—	—	—
Peru »	4 1/2	—	—	—
Mexico »	3	20 7/8	—	—
Gren. »	2 3/4	20 7/8	21 1/8	20 7/8
Uitgestelde.		—	—	—
Equad. Lond.		14	16 1/4	[illegible]
Venez. »	4	31 3/4	—	—
Uitgestelde	1 1/2	—	—	—

Binnenlandsche fondsen bij geanimeerden handel hooger te plaatsen; overigens sluit de markt zeer vast.
Stieglitz 1855 5 pct. 94 3/8 94 7/8 94 7/8.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3	pCt.	91 1/2	op tijd.
Spanje	1 1/4	»	23 3/4	à —
Id. Amortisabele.			—	à —
Mexico			22	à 22 1/4
Grenada.	2 3/4	»	—	à —
d. Uitgest.			—	à —

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2 pCt. fr.	—
» »	3	66.55
Spanje	3	—
»	1 1/4	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5 pCt.	—
Nationaal	5 »	—
Wissel Londen	»	—
Zilver	»	—

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.